

Aktiv Pensjonstid

Nr. 2 - 1. kvartal 2006 - 17. årgang

Vi gratulerer Rasmus Olsen, Bergen, som fylte 105 år 18. mai.

I en mannsalder var han en betydningfull leder
i menigheten i Bergen.

Les intervjuet med ham på side 12!

Så kom våren

Av Rolf H. Kvinge

Det er vår. Snøen, som vi hadde så mye av, forsvant så bemerkelsesverdig hurtig. Og når dette skrives, har vårblostmene for lengst kommet i hagen. Vi fylles med en indre glede. Det er godt for oss nordboere å oppleve varmere luft og lysere kvelder. Hver vår minnes jeg overlæreren på Solheim skole i Bergen, som gjerne ville ha oss gutter til å synge sangen, "Når våren blir evig". Vi sang med glede, for vi så at det gjorde overlæreren godt. Han var en gudfryktig eldre pedagog som hadde sine røtter dypt plantet i det kristne budskapet. Jeg håper alle som leser bladet vårt denne gangen, må få oppleve en god og rik sommer, noe som igjen gir assosiasjoner om en evig vår og sommer i Guds rike.

Jeg må fortelle dere litt fra vårtreffet på Ulsrud i Oslo den 2. april. Vi våknet denne første søndagen i april og ble forskrekket over været vi opplevde. Det sludde og det var nokså vinterlig da vi kjørte fra Saltnes i Østfold. Med dette været, ville de påmeldte fra Sandefjord og fra Lillehammer finne veien helt til Oslo? Nærmere 50 var påmeldt til treffet. Ville vi brenne inne med for mye mat? Vi hadde tatt sjansen og planlagt bespising til ca 75 besøkende. Det gledet virkelig at man trosset det dårlige været og alle kom, til og med de som hadde lengst vei. Og tradisjonen tro, - kom det omtrent 25 uanmeldte.

Det ble mye sang og musikk denne gangen. Formann for sangbok- komiteen, pastor Thorgeir Sjøvold, ledet ut både i allsang og i introduksjon av vår nye sangbok. Torgeir la ikke skjul på at det hadde vært et slit å få sangboken ferdig. Vi sang en rekke av sangene som han introduserte, og han tente en gnist av glede i oss, der han selv ledet ut ved flygelet. Forsamlingen var virkelig med. Og vi nytter anledningen å takke Torgeir for inspirasjonen den 2. april og for alt arbeidet som ligger bak den nye sangboken. Vi er enig med Ove Berntsen der han, i forordet til sangboken med det klingende navnet: "Salmer og sanger - på veien hjem," skriver følgende: "Sangen tar aldri slutt. For på sitt beste uttrykker den det vi verken kan si eller fortie: Guds godhet, korsets hemmelighet, drømmen om landet i soloppgangen. Sangen er troens dialekt, både i hverdagen og i gudstjenesten".

I tillegg til allsangen, ble forsamlingen gledet med duettsang av Ellen Jaworska og Jan Solberg. Det ble flere vakre sanger som riktig grep oss alle. Generalsekretæren i Det Norske Bibelselskapet, Stein Mydske, var vår spesielle gjestetaler for anledningen. Vi hadde på forhånd bedt ham om en orientering om den nye oversettelsen av Nytestamentet som kom ut sist jul, og om arbeidet ved Bibelselskapet. Mydske la vekt på at som språket stadig forandrer seg, er man også

Det ble severet en meget velsmakende middag under eldretreffet på Ulsrud.

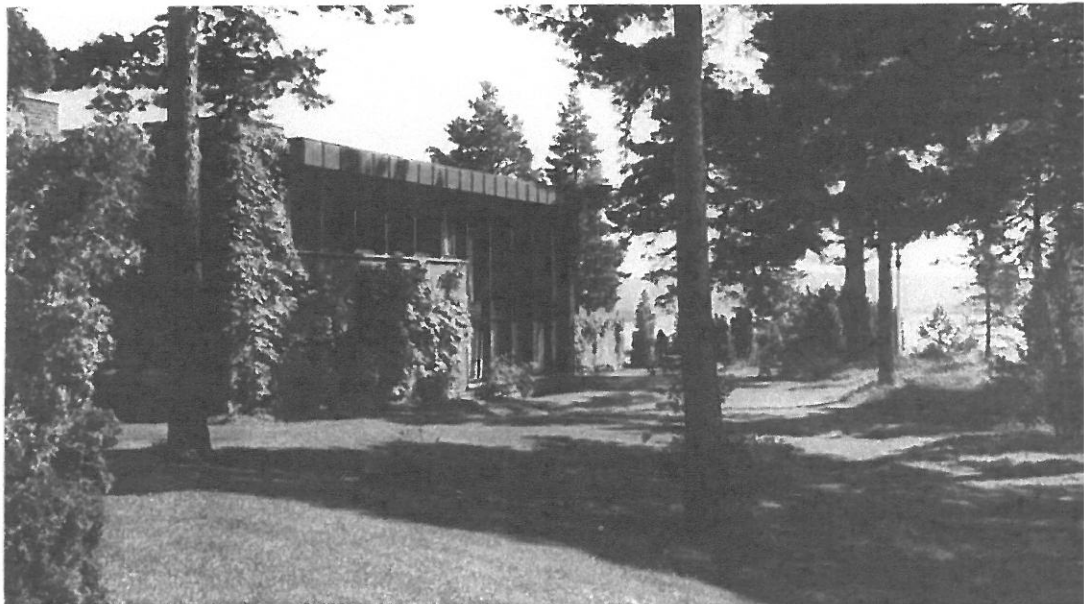
tvunget til å oppdatere den bibelske språkdrakten. Bibelselskapet er opptatt av at også den yngre generasjon med letthet skal kunne lese Bibelen. Derfor er det viktig en gang i blant å justere teksten til et så lettforståelig norsk som overhode mulig. Den nye teksten er, ifølge Mydske, en mer konkordant oversettelse enn 1978-oversettelsen. Det vil si en tekst som prøver å gjengi ord og setningsbygning mest mulig lik grunnteksten. Men på samme tid må teksten ikke bli tung og komplisert. Forsamlingen ble oppmuntret til å skaffe seg denne oversettelsen.

Ellers fortalte Mydske om samarbeidet med De Forente Bibelselskaper, (hovedsete i London, med særskilt Øst-Europa og det fjerne Østen som arbeidsmark. I Ukraina støtter Det Norske Bibelselskapet et nyetablert selskap som har en adventist som generalsekretær. Mydske fortalte om sine besøk i Ukraina, der han flere ganger har deltatt som taler ved gudstjenester i Adventkirken på sabbaten. Vi fikk i det hele et spennende og interes-

sant innblikk i Bibelselskapets arbeidsprogram. Vi takker Stein Mydske for et meget givende foredrag.

En utmerket middag servert av Britt Fossum og Erna Irvine, begge fra Moss var til glede for oss alle. Og som en sa: "Så god mat er sannelig ikke hverdagskost".

Om ettermiddagen hadde vi besøk av unionens ungdomssekretær, Victor Marley, som fortalte om de planer og utfordringer som denne viktige avdelingen har, for å føre adventsaken videre i Norge. Victor kommer fra England. Tidlig følte han kallet til å bli predikant og da han på Newbold College fant en norsk pike og det ble ekteskap, kom etter hvert også kallet til å ta opp arbeidet her i landet. Victor har et vinnende vesen, og får lett kontakt med unge mennesker. Vi håper at hans mange vyer og tanker om dette viktige arbeidet må hjelpe våre unge til å velge Kristus og adventbudskapet. Vi takker også ham for deltagelse ved eldretreffet.

Halvorsbøle ligger i naturskjønne omgivelser med utsikt over Randsfjorden.

Nå ser vi frem til neste pensjonistsamling, som blir på Halvorsbøle på Jevnaker. Tirsdag formiddag den 8. august vil våre danske venner komme med båt til Oslo, og ut på formiddagen innta stevne-plassen. Fra kl. 15.00 vil resten av deltakerne ankomme stedet. Stevnet åpnes offisielt med middag kl. 18.00. Avreise blir søndag 13. august etter frokost.

Det er planlagt et varriert og spennende program. Vår hovedtaler blir unionsformannen fra Danmark, Ole Kendel. Han er vel kjent fra tidligere arbeids oppdrag i Norge. Vi kan vente oss interessante foredrag av Harald Bunes og Paul Liseth, lærere ved Tyrifjord Videregående skole. Det blir opplevelsesrike turer, og mye sang og musikk. Ikke minst vil en helaf-ten med Per og Monika bidra i denne ret-ningen. Et par kvelder senere gir vi tiden til Sverre Valen. Han vil fortelle om sitt liv, både om oppvekst som predikantbarn, og ikke minst som en internasjonal kjent kordirigent gjennom mange år.

Hvorfor slike samlinger og anstreng-

elser for å holde kontakt med hverandere? Jo - Jesu gjenkomst står for døren. Vår jord er overmoden av synd og ugudelighet. Som en søskenskare som venter på adventhåpets oppfyllelse, behøver vi å komme sammen til oppbyggelse i troen, og glede i Jesu frelse fra synd. Vi trenger å forsterke de himmelske relasjonene. En gang vil våren bli evig og det må du og jeg oppleve. Ha en god sommer.

FAKTA OM HALVORSBØLE

Adresse: 3520 Jevnaker, Norge

Veibeskrivelse:

Halvorsbøle ligger i Jevnaker på Vest-siden av Randsfjorden.

Med bil fra Oslo:

Følg E6 vestover, ta av mot Hønefoss over Sollihøgda, ta av mot Jevnaker og følg skiltene til Halvorsbøle derfra.

Kjøretid: ca. 1,5 time.

Alternativt: Kjør Oslo mot Lillehammer, ta av mot Hønefoss. Jevnaker ligger noen kilometer fra Hønefoss.

Misjonen i våre hjerter

Refleksjoner etter et liv som misjonsarbeider

Av Øivind Gjertsen

Det var stort å være misjonsarbeider i mine barne- og ungdomsår. Predikanten, bibelarbeideren, misjonæren og institusjonsarbeiderne, var folk med status i menigheten. Predikanten hadde meget stor autoritet. Det han gav uttrykk for betydde mye. Menighetsmedlemmene innrettet livet etter predikantenes undervisning, fra talerstolen i menighetslokalet, eller gjennom offentlig forkynnelse ved de årlige "virksomheter", når menighetsmedlemmene lyttet og lærte. Livet i menigheten bidrog på mange måter til å grunnfeste menighetsmedlemmene i "sannheten". Vi lærte å kjenne vår tro og ble syvendedagsadventister. Vi følte oss som spesielle, velsignet av Gud og betrodd det trefoldige englebudskap. Sentralt i alt dette sto predikanten.

Livet i menigheten var sentrert om misjon. Som barn gikk vi hjemmefra sabbats morgen for å ta del i barnesabbatsskolen, utrustet med sabbatsskolekollekt. Pengene skulle komme misjonen i den tredje verden til gode. Gjennom oppveksten lærte vi at vi hadde en misjon i verden. Advent budskapet skulle forkynnes i vår tid og så ville Jesus komme. Budskapet skulle forkynnes her hjemme i Norge, men vi hadde også ansvar for menneskene i det vi nå kaller U-land. Ansvarer ble understreket hver eneste sabbat. Kollektene i sabbatsskolen tilhørte misjonsmarken. Alt det vi samlet inn i den årlige høstinnsamling skulle gå uavkortet til misjonsmarken. Sykehus og

skoler og evangelisk forkynnelse i fjerne land ble mulig gjort gjennom midler vi skaffet til veie. Menighetsmedlemmene var på en eller annen måte engasjert. Fokus på hjemmemisjon og særlig arbeidet på misjonsmarken sveiset oss sammen og gav oss identitet.

Misjonærene sto i mitt sinn i en egen stråleglans. Det var mennesker særlig velsignet av Gud. De levde nær Gud og drog ut på misjonsmarken besjelet av tanken på at arbeidet der ute skulle være livet ut. 7 og 5 års perioder regulerte tjenestetiden. Verdenskrigene sørget dessuten for at periodene ble forlenget for mange. Vi lyttet med åpne øyne og ører når de var hjemme på orlov og brukte en hardt tiltrengt ferie til forkynnelse rundt om i menighetene. De sørget for at misjonstanken fortsatte å leve blant oss. I Bergen menighet ble vi beriket av vårt dynamiske bysbarn Magdalon Lind og hans presentasjon av Månefjellene i Uganda. I fantasien drog vi med Kezia og Magdalon Lind til Uganda og møtte vanlige folk, men også Kabakaen (kongen) av Uganda. Min barndomsvenn, Erling Gunnar Olsen, fikk sine første impulser til å bli misjonær gjennom Linds forkynnelse. Legen Kristian Hogganvik var i vår oppvekst lege i Finmark. Senere begynte han og sykepleierkona Signy en livslang misjonstjeneste i Etiopia, hvor de ble en legende. Han var ikke bare lege, men en praktisk mann som kunne det meste om håndverksarbeid. Et nøysomt menneske

som levde for misjonen. Den legendariske pastoren og misjonæren Gunnar Gudmundsen tilbrakte mange år av sitt liv i Etiopia. Forholdene var primitive, men han overlevde selv når han møtte fryktede, morderiske stammehøvdinge. Vi hørte om Stella Hansson som sammen med mannen Herbert gjorde et stort arbeid. Hun var bl.a. sjef for keiser Haile Selassies hushold.

I barndomstiden og ungdomstiden var ordet misjon og misjonær ladete, betydningsfulle ord. Like siden J. N. Andrews på 1800 tallet begynte arbeidet i Europa kom disse ordene til å få betydning for adventister. Misjonen kom til å stå sentralt her i vårt land og de mange norske misjonærer og misjonærer fra våre naboland var i mange år med til å befeste vår tro på vår berettigelse. Mange nordmenn tjenestegjorde der ute. Etiopia og landene i Vest Afrika nøyte særlig glede av misjonærene våre. Misjonsskolene utdannet arbeidere for den hjemlige front og for misjonsmarkene. Onsrud Misjonsskole var en skole nettopp for disse formål. Våre universiteter og colleges i USA hadde navn som: Emmanuel Missionary College (nå: Andrews University). De hadde i navnet den grunnleggende plan at disse institusjonene skulle utdanne misjonærer. Siden sløyfet vi ordet "misjon" i skolens navn.

Ektepar reiste ut, men vi har også en spesiell gruppe enslige, kvinnelige misjonærer. Deres opplevelser savner sidestykke. De kom til forhold som vi i dag grøsser over. De var ofte alene ute i bushen og gjorde et enormt arbeid for de innfødte. Deres liv var fullt av farer og forsakelser.

Vi kom i 1963 til Vest Afrika. Jeg skulle være rektor ved Bekwai Teacher Training College i Ashanti fylket i Ghana.

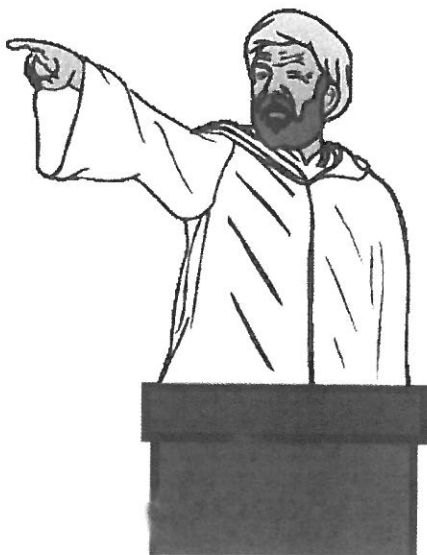
Vi kom fra norsk sommer og ut i en tropevarme som nesten slo pusten av oss. Opplevelsene ved ankomsten en fredag kveld og møtet med vennene Cathy og Alfred Berger og deres familie og ikke minst danskene Irene og Thorvald Kristensen, Niels Balle Nielsen og andre misjonærer i Accra, Ghana, er levende den dag i dag. Reisen til Bekwai i Ashanti den påfølgende uken, på veier som snodde seg gjennom det grønne, tropiske skogen, med alle lydene fra fuglelivet, livet i de mange landsbyer vi passerte og den kvelende tropevarmen står levende for meg. Den store flokken av oversjøiske misjonærer på skolen ble etter hvert en venneflokk. Jan Paulsen var skolens bibellærer og ble sammen med Kari våre gode venner. Livet på skolen var rikt og gav minner for livet. I vår tid i Vest Afrika var det mange skandinaviske misjonærer. Jeg våger ikke å nevne navn for listen er stor og faren for å glemme noen i en oppremsing er overveldende. Vi var mange! I dag er det bare at fåtall misjonærer i aktivitet der ute. Forskjellen mellom da og nå er overveldende.

Noen oversjøiske misjonærer var preget av holdninger fra kolonitiden. De hadde dessverre ikke mye tro på afrikanners evne til å klare seg uten misjonærene. Vår danske unionsformann Thorvald Kristensen var derimot en mann med visjoner og en sterk vilje. På mange måter sørget han for å skaffe våre afrikanske medarbeidere en glimrende skolemessig utdanning i Vest Afrika, men også ved våre universiteter i Europa og USA. Resultatet lot ikke vente på seg. Da min familie besøkte Ghana for ikke lenge siden opplevde de en adventmenighet i eksplosiv vekst og en meget velutdannet og dynamisk stab av misjonsarbeidere. I

dag er misjonærene i et sterkt mindretall . Vår tid er forbi . Afrikanerne trenger oss ikke slik som før. Like fra de enkelte misjonsarbeidere der ute og til general-konferensens sekretær, Mathew Bedikao, har de hånd om samfunnets eventyrlige vekst på verdensplan. Her hjemme seiler vi i motvind når det gjelder menighetsvekst. På verdensbasis vokser menigheten. Vi gler oss over veksten og over at dette bunner bla. i at det for år tilbake ble vist våre venner der ute tillit. De viser seg verdig all den hjelp og tillit som møtte dem.

Mye av virksomheten organiseres i vår tid gjennom ADRA, vår hjelpeorganisasjon. Det er interessant å merke seg at det var nordmannen Odd Jordal, som var pioneren i dette arbeidet. Lillian og Odd Jordal hadde ansvaret for vårt arbeid i Etiopia. Som unionsformann i Sverige etablerte han ADRA og bygde opp et samarbeid med bistandsorganisasjoner i Europa. De statlige bistandsorganisasjonene NORAD OG DANIDA var to av slike foretak. En ny tids misjonærer blir sendt ut gjennom ADRA - programmet. Tjenestetiden er kortere og man søker ofte etter fagfolk med spesialistkompetanse.

Misjon er fremdeles nøkkelordet. For oss som tilbrakte tid på misjonsmarken er tanken på misjonen aldri langt borte. Vi ble gode venner der ute og holder kontakten. Jeg merker stadig vekk at misjonen fortsatt lever i våre hjerter. I samtaler med vennen Børge Schantz kommer det fram hele tida. Han er fremdeles levende opp-tatt av misjonen og reiser verden rundt for å dele av sine kunnskaper om misjonen. Vi må i tiden som ligger foran oss sørge for at betydningen av misjonstanken ikke tørker inn og bare blir noe hverdagslig,

noe gammeldags, noe ubetydelig. Vår fremgang her hjemme er uløselig knyttet til omsorgen for misjonens forhold i den tredje verden. La oss ta med oss tanken at vi som enkeltindivider er en del av et større fellesskap, av en verdensomspennende bevegelse, som har misjonen i alle dens aspekter som vårt grunnleggende motiv.

La oss i våre bønner omfavne de få misjonærer som er der ute i det fjerne, ofte under virkelig farefulle omstendigheter. De kunne levd trygt og godt her hjemme, men har valgt å følge kallet. Jeg tenker akkurat nå på min venn Svein Myklebust, og hans kone Randi. Svein var undervisningsinspektør ved TVS da jeg var der. De bor nå i Beirut og har ansvaret for vårt universitet der. Marianne og Kjell Aune har ansvaret for Midtøsten, Egypt og Sudan og bosetter seg i Beirut. Begge to er tidligere TVS elever. Disse misjonærene lever under farefulle forhold. Det som skjedde med vår ADRA- leder Kåre Lund illustrerer dette. Det er beundringsverdig at noen fortsatt er villige til å leve nettopp slik. De trenger oppmuntring og forbønn.

HVEM SKULLE TRODD?

Av Kåre og Ellen May Kaspersen

Ja, hvem skulle trodd for fire måneder siden at vi skulle befinne oss langt nede i Afrika i Nord Uganda, nærmere bestemt i Arua, i dag. Det kom en overraskende forespørsel fra bror Kjell Aune som er leder for Middle East Union Mission om vi kunne steppe inn i tomrommet mellom ledere for South Sudan Field. Den nye lederen er beregnet å skulle komme i slutten av mai. Det var ikke lett å svare med det samme, men vi la tingene i Guds hender, og vi fikk mer klarhet etter hvert. Så her er vi. På grunn av krig har man hovedkvarteret for Syd Sudan i Arua i Uganda. Det ligger tett ved grensen. Krigen er opphørt, men det er ennå uro i landet

Jeg begynner å bli vant til varmen. Ellen May har nok litt mer problemer i så måte enn meg. Vi må bare passe på å drikke og å få i oss litt ekstra med salt. Vi er friske og har det bra. Men vi savner våre kjære og våre venner i Norge. Vi er så langt vekk. Arua ligger litt nord for ekvator. Vi er omtrent 1400 m over havet. Det gjør at temperaturen er til å leve med. Det er en litt for varm sommer. Det kan også være kjølig fordi det er regntid. Det regner ikke hele dagen, og det er en del skyet. Når det regner, kommer det i bøttestvis og det kan være storm i vindkastene. Mitt arbeid har bestått mye i å lytte. Det har vært en del frustrasjoner her. Vi har allerede hatt et par styremøter der vedtak blir bekreftet ved "all in favour say AY". Dette går fint når det bare gjelder en

håndfull, men det er uforsvarlig når GC delegerte skal votere på denne måten. Jeg har undervist ved to forskjellige samlinger: Kurs for ungdomsledere og i Womens Ministries, gudstjeneste og andakter. Flere har vært innom kontoret for å snakke om diverse i håp om at jeg kan bedre deres forhold. Jeg er ny og det er lov å prøve seg. Jeg må jo tenke gjennom tingene, men som regel er det ting som angår styret. Og det må jeg gjøre oppmerksom på. Man skal også være forsiktig og ikke gjøre forskjell.

Utdannelse er det store her. Har man litt av den, vil man helst sitte på kontor. Vi har en som har en BA. Han vil gjerne arbeide i SDA, men ikke med hva som helst. Jeg har sagt til ham at teorien er bare en del av utdannelsen. Skal han være misjonsarbeider, bør han arbeide ute i feltet, direkte med mennesker. Vi har tilbudt ham et område, men han har takket nei så langt. Jeg er ikke innstilt på å la ham hoppe bukk over den erfaringen. Han er godt utrustet og vil kunne bli en god arbeider med den rette holdning.

Vi var nede i byen for å handle i går. Her er vanlige, små butikker langs med gatene og smugene. Men det er et stort område med marked eller torg der du kan få det meste. (av det som er å få her, og det er noe begrenset!!) Det er utrolig bare å gå gjennom. En spesialitet jeg så flere steder var friterte termitter. Jeg tror de var fritert. De fanger dem når de svermer i

Landsbyen Arua hvor Ellen May og Kåre Kaspersen bor.

store mengder. Ellers har de dunker med noen lillefingerlange småfisk tydeligvis også friterte. Jeg var ikke sulten nok til å bli fristet. Her er mengdevis av klær rimelig og stoffer. Både nytt og brukt.

Leiligheten vår har vinduer ut mot veien. Det er interessant å se på "trafikken". Her er selvfølgelig biler, men det meste foregår til fots eller på sykkel. Kvinnene med en unge bak på hoftene og en dunk eller ett eller annet på hodet. Kanskje noe i handa også. Jeg har sagt til Ellen May at hun bør begynne å trene på det. Her er mengdevis av sykler. At de greier å balansere med noen av lassene er utrolig. Du kan også se en hel familie komme på en sykkel. Mannen trækker, kona sitter bak med en unge på hoftene og en på fanget. De sitter sidelengs. Eller du ser en pappa på vei til skolen med tre barn, to på bagasjebæreren og en på styret. Det er mange som lever av sin sykkel. Vi har en "taxistasjon" utenfor huset. For

300 sh eller 1,50 - 2 kr kjører de deg til byen på bagasjebæreren. Den er forresten stoppet med en ganske tykk pute. De kalles "border-border". Det startet visst med at de kjørte folk over grensen, border. Du kan også bli transportert med moped og liten motorsykkel. Det koster mer.

Natten er ikke lydløs. Noen hundre "flyvende hunder" (en slags flaggermus) bor i trærne utenfor soveværelset vårt. De holder "konsert" ved solnedgang rett før de drar ut på tokt. Tidlig, tidlig om morgenen er de tilbake og har tydeligvis mye å rapportere. Her blir tidlig mørkt, litt over klokken 19.00 og ca 12 timer senere kommer solen opp igjen. Det går raskt på disse kanter. Tussmørke eksisterer ikke. Vi er tett ved ekvator. Jeg sa: Natten er ikke lydløs. Vi hører en litt mystisk lyd ca kl. 9 om kvelden og utover natten. Det høres ut som om en person sover tungt utenfor soverommet vårt. Vi har lurt på om det er vekten som sover, eller kanskje

naboens hund. Det er nok ett eller annet dyr. Dessuten har vi et diskotek ikke langt unna. Samt en karismatisk-menighet som holder på utover natten og konkurrerer med imamen i moskeen som kaller til morgenbønn. Men vi sovner igjen.

Jeg nevnte vakten. Området er gjerdet inn og vi har en vakt på post om dagen og tre om natten. Alle porter er låst om natten. To av nattevaktene er væpnet, med pil og bue. Men dem skal man ikke kimse av. De pilene så ikke hyggelige ut. De har en rekkevidde på 150 m og kan være dødelige på en avstand av 75 m. De kan også bruke giftpiler. Jeg vet ikke om de regner med å bruke dette. Pilene er surret godt fast til buen. Kanskje det er et statussymbol eller et tegn på at man er vaktmann?

Ellen May har hushjelp. Det er forventet. Og har også noe med arbeidssituasjonen her. Det blir nok ikke lett å komme hjem til det normale etter dette!! Det er et fint og dyktig menneske som heter Gertrude. Hun er glup, har ca. realskole, 3 års secondary, og det er det ikke alle som har. De må betale for all skolegang, så det er mange som ikke har noe. Mange, særlig kvinner kan ikke lese og skrive. Hun gjør rent, drar til byen og handler, er flink til å finne bra grønnsaker og frukt, og så vasker hun klær. Det foregår for hånd, i kaldt vann, men vannet er ikke så veldig kaldt. Det blir jo rent, henger i sola til tørk, det som ikke er farget. Ingen vaske-maskin til vår disposisjon. De som har, vasker også i kaldt vann, amerikanske maskiner som ikke varmer opp vannet! Gertrude har tre barn og må greie det meste selv. Hun var her i fredag med datteren 10 år. Hun hadde fått malaria, høy feber og var ganske dårlig. Vi hjalp henne så hun kom seg til lege med henne. Hun

skulle ha fem sprøyter etter hvert. Vi ser ikke mye mygg her og passer på om kvelden før vi legger oss. Vi har diverse saker og ting vi kan smøre oss med, og vi ligger under myggnett om natten. Har kanskje nevnt flaggermusene. Det er hundrevis av dem i de store trærne utenfor. De begynner konserten ca halvfem om morgenen og holder på flere timer, så sover de antakelig. Om kvelden har de en ny konsert før de visstnok drar til Nilen hvor de holder til. Det er ikke så langt herfra, men vi har ikke vært der ennå, håper vi kan ta en tur.

Nå hører jeg utenfor at de begynner å øve til Sabbaten. De er musikalske disse menneskene. De har noen "harper" i forskjellige størrelser som de bruker ved møtene. Det lyder fint. Også synger de flerstemt.

Ellen May har også noen ord å tilføye:

Ellers klager vi ikke over noe egentlig, selv om det er ting vi savner, f.eks. nøtter og mandler. Har sett noen cashew som var skrekkelig dyre, og mandelposen var det hull i, så den fristet heller ikke, var også veldig kostbart, men det kan jo hende vi faller for fristelsen en dag hvis de ser bra ut.. Alt som de må innføre her er ganske dyrt. Men vi har lært å bake brød i gassovnen. Den har ikke overvarme, så jeg må ta brødene ut når de er stekt under, og sette dem under grillen til slutt for å få skorpe på oversiden. Men det går det også. Vannet er bra, springvannet er fra elven, bare til vask, og så får (kjøper) vi kanner med borevann, og det er veldig klart og fint, men vi har en vannrenser på benken for sikkerhets skyld.

For en uke siden dro Kåre på "safari" med de to andre her, kassereren og undervisningslederen (pastor), + en fra Canada,

*En av kirkene våre i flyktningeleiren Adjumani med mer enn 60.000 flyktninger.
Vi har fem kirker her med mange medlemmer*

leder for en supportgruppe der, de lønner en del av pastorene her. De skulle besøke et område hvor disse arbeider. De dro søndag morgen og kom tilbake mandag kveld. Vi hadde en ca 4 timers reise østover i Nord Uganda mot grensen til Kenya. Der ligger en refugee leir med rundt 60.000 mennesker. De er spredt utover et svært område. Noen steder med landsbybebyggelse, vesentlig runde hytter med en diameter på 3 m. En familie kan ha flere hytter. Her flyr geiter og høns rundt og livnærer seg som best de kan. Hvordan man finner ut av eierskap har jeg ikke funnet ut. De har gjerne noen hageflekker til grønnsaker og mais, jordnøtter, sesam etc. Andre steder er bebyggelsen mer spredt. Der har flyktningene fått et relativt stort område og greier seg selv som bønder. Jeg må føye til at rundt hyttene er det som regel ryddig og pent feid. Det er renslige mennesker. Det er vel

300.000 fra Syd Sudan som lever i landflyktighet utenfor landet. Men det er og mange tusen i landflyktighet inne i Syd Sudan. Mange av disse har opplevd grusomme ting

I dette området har vi svært mange av medlemmene fordelt på 5 menigheter og noen grupper. Man opererer med distriktsledere som har ansvar for en gruppe pastorer og menigheter. Pastorene er lønnet på forskjellig vis. South Sudan Field er ikke økonomisk selvstendig. Jeg tror bare 3% av budsjettet dekkes lokalt. Pastorene lønnes fra forskjellige kilder: Regulært budsjett, Global Mission, Gospel Outreach, og 10/40 opplegg.

Det er vel på tide å slutte for denne gang. Det er tid for frokost. Den består av: Brød, avokado, tomat, peanøttsmør, litt frukt ettersom. Kanskje havregrøt. Har fått tak i havregryn som ikke er harske.

105 ÅR

Intervju ved Johann Thorvaldson

Ved bordenden sitter honnørbeboeren på Adventkirkens Eldresenter, Nordås, Bergen. Flere av de yngre beboere må ha hjelp med maten, men Rasmus Olsen klarer det hele selv. Da han er ferdig legger han servietten sammen og stikker den i lommen. Han hadde sikkert klart å finne rommet alene, men jeg tar ham i armen. Den hvite stokken er blitt hans øye. Innenfor døren tar han fram servietten sin og legger den på plassen hvor den skal være.

- Vi vil så gjerne få en hilsen fra deg til dine venner, Rasmus Olsen.

- Ja, de kan få en hjertelig hilsen fra meg.

- Skal hilse deg fra Øivind Gjertsen, som er redaktør av Aktiv Pensjonstid. Du husker Øivind Gjertsen her fra Bergen?

- Ja, han likte meg, han. Og jeg har aldri hatt noen uvenner.

- Er det din skyld eller deres skyld at du ikke har hatt noen uvenner?

- Nei, jeg tror jeg har evnen å komme godt ut med mine medmennesker, så det er helt naturlig.

- Nå har du vært en stund her på Nordås?

- Ja, jada, jeg har vært her hele tiden.

- Du var også med i forberedelsen til å bygge dette sentret?

- Ja, det var jeg. Og jeg har bodd hele mitt liv her i Bergen. Jeg har ikke stresset med reiser i den forstand.

- Hvordan har det så gått alle disse årene?

- Det er gått fint. Jeg kan ikke klage. Her er det godt å være. De drar omsorg for oss. De gir oss det vi trenger til livets opphold.

- Du er ofte med til sabbatsskole og gudstjeneste her?

- Det er så vanskelig å høre hva de sier fra talerstolen. De regner ikke med at vi er eldre mennesker, som må ta tid til å ta inn det de vil gi. Og så må de bruke mikrofonen og tale i den som til en person. Så hører vi hva de sier. De taler ofte for hurtig óg, så vi kan ikke ta imot det de vil si. Jeg er såpass våken, at jeg kan bedømme det som blir sagt og ta imot det.

- Du har vært Syvende Dags Adventist i mange år?

- Ja, jeg ble vel Syvende Dags Adventist i tyveårsalderen. Og nå er jeg jo over hundrede år.

- Så det er gått over åtti år. Hva var det som gjorde at du ble adventist?

- Det var selve budskapet som jeg hørte i Adventkirken.

- Jeg fikk en lederstilling som forkynner av budskapet.

- Som forstander i menigheten?

- Ja, jeg var forstander i ti år ved forskjellige anledninger.

- Tok du del i ungdomslaget da du først kom med i menigheten?

- Det var en selvfølge. Vi holdt oss til de unge. Vi var i samme alder.

- Du tok en meget aktiv del i høstinnsam-

lingen. Jeg husker vi var ute sammen.

- Ja da, det var en selvfølge å samle penger til misjonen.
- Du kom ofte til de samme giverne?
- Ja da, når de så meg på avstand, så visste de hva jeg ville. Da hadde de penger til jeg kom.
- Jeg husker at hvis noen sa de hadde bare 50 kroner til deg denne gangen, så sa du det var helt i orden, du ville komme og hente resten i neste uke.
- He, he, he! Ja, vi samlet inn penger til misjonen da.
- Og du har også vært med til å sende ut misjonærer?
- Ja, det var jo en felles oppgave å bringe budskapet videre.
- Du hadde en sønn som dro til Afrika?
- Erling, ja han var grei han. Det var han. Han var en grei gutt han.
- Margit ble først hjemme og ventet på ham?
- Han ble litt lenge, han. Magdalon Lind var der da.
- Husker du noe spesielt om Magdalon Lind?
- Ja, vi likte å høre han.
- Du hadde også en datter?
- Ruth, ja. Ruth og Erling. Det var kjekke barn, de.
- Du hadde også en god kone?
- Ja da. Vi var gift i 70 år., så vi kjente godt hverandre.
- Og du gleder deg til å se henne igjen?
- Ja da! Det er fremtidens håp, det. Også å se Ruth og Erling, våre to barn.
- Det er vanskelig for deg å se nå?
- Jeg er helt blind. Kan ingen ting se.
- Er det et stort savn for deg?
- Ja, det er det. Det med synet er ikke en spøk.
- Men hva med hørselen?
- Jeg hører ganske bra. Hvis det er noe

godt så får jeg de impulser for det gode som blir sagt.

- Hører du noe radio eller andre ting?
- Nei, det har jeg ingen interesse av. Det blir bare verre og verre.
- Hva er da verdens største håp?
- Det er frelsen i Jesus Kristus, at han er med oss mens vi er her på jorden.
- Og du har den samme gudstro i dag som du hadde i din ungdom?
- Ja, da. Den må vi ikke gå glipp av. Vi har ingen annen å be til enn vår Far i himmelen.
- Er det noen av Guds løfter som betyr mye for deg?
- Ja, når vi ber til vår Far i himmelen, så svarer han oss. Dette er en fryd å høre. Hvis jeg er tro inntil enden, så vil løftene holde.
- Nå har du levd lenge, lenger enn de fleste andre.
- Det er snart 105 år.
- Hvor mange tenker du at du får?
- Nei, det må vår Far i himmelen ordne. Inntil da er jeg glad over livet, og jeg har ingen skygger på min tilværelse. Han har gitt meg en lang levetid. Menneskets levetid er 70-80 år. Så når man til og med blir adskillige år over hundrede, så er det bra, især når man får være frisk. Jeg sover godt, og kan ikke klage på det. Jeg spiser naturlig og ikke i overflod.
- Har du noen andre gode leveråd?
- Det er naturlig at man tar vare på helsen. Jeg motstår alt som heter alkohol og drikker aldri kaffe. Alt som heter tobakk må man sky. Det har ødeleggende virkninger i kroppen.
- Hva med mosjon?
- Når man ikke kan se noen ting, så er det ikke enkelt å kunne komme ut. Jeg finner likevel min vei omkring, så jeg spaserer

Fortsetter side 23

Helse FOR ELDRE

Av lege
Ann Chatrine Reichelt

Overvekt

Hva forskjellige personer mener med overvekt, varierer veldig. Noen trives med en vekt som er godt over gjennomsnittet, mens andre føler seg utilpass med et par kilo mer enn idealet.

Hvordan kan vi definere overvekt?

Derfor er det vanskelig å definere hva overvekt er, men generelt kan man si at det er å ha for mye fett på kroppen i forhold til høyden og i forhold til det som er ønskelig.

Det å veie noen få kilo ekstra er ikke så farlig, og i vår vestlige kultur der skjønnhetsidealet er å være tynn, er idealveкта ofte høyere enn hva folk tror.

BMI = Body Mass Index

For å sette tall på det, har Verdens Helseorganisasjon laget et standardmål

for å regne ut vekt i forhold til høyde. Dette kalles BMI, for Body Mass Index. (På norsk kroppsmasseindex) Medisinsk kalles det overvekt hvis den såkalte BMI (Body Mass Index) er over 25. BMI er et verktøy som kan hjelpe deg å regne ut om du er overvektig eller ikke.

Regnestykket for å finne ut din BMI er slik: $BMI = \text{kg} / \text{m}^2$
Du deler altså vekten med lengden ganger lengden din.

BMI under 18,5 er undervektig, med økt risiko for en rekke andre tilstander.

BMI mellom 18,5 og 25 er normalvektig

BMI mellom 25 og 30 er overvektig, men noe økt risiko for en rekke sykdommer

BMI over 30 kalles fedme og innebærer

økt til svært økt risiko for en rekke sykdommer

BMI mellom 30 og 35 kalles fedme grad1

BMI mellom 35 og 40 kalles fedme grad2

BMI 40 kalles fedme grad 3, ekstrem fedme

BMI er ingen fasit

Her er det viktig å merke seg at BMI på ingen måte er noen fasit, for vi mennesker er (heldigvis!) svært forskjellige, og BMI gir kun en pekepinn om vektforholdene.

Det er funnet en sammenheng mellom høy BMI og risikoen for mange sykdommer. Overvekt er et økende problem i Norge og den vestlige verden, og mange ser på overvekt og fedme som den i fremtiden aller største helsefaren!

Det er viktig å skille mellom overvekt, fedme og ekstrem fedme når man skal vurdere risikoen for sykdommer.

Hvilke sykdommer det er snakk om, kan du lese mer om på overvektssenteret.

Svakheter ved BMI

En alvorlig svakhet ved kroppsmasseindeks er at den ikke skiller mellom fett- og muskelmasse. Og det er forskjell på folk.

De som har stor muskulatur - ofte yngre menn - kan bli feilaktig bedømt for å være overvektige hvis man kun ser på BMI. For muskler veier mer enn fett.

Det blir også feil mål på personer som har svært lite muskulatur. Det er heller ikke bra for helsen. Men de med svak muskulatur fanges ikke opp av BMI-testen, de kan få normale tall selv om de har for mye fett i forhold til resten.

Test fettfordelingen din med målebånd:

Bilringer verst

Ved siden av overvekt er det sterke holdepunkter for at bukfedme (opphopning av fett rundt magen) i seg selv er en risikofaktor for mange sykdommer, selv om resten av kroppen ikke er særlig overvektig.

Derfor er det viktig også å ha et mål for bukfettet. De vanligste målene for bukfedme er liv-hofte-ratio (= omkretsen rundt livet delt på omkretsen rundt hofte) og midjemål (omkretsen rundt livet).

Midjemål:

Man kan også vurdere fedme etter midjemålet, eller hvor mye fett som ligger rundt midten. Midjemålet kan måles med vanlig målebånd og skal måles midt mellom nederste ribben og øverste delen av hoftekammen (som oftest i navlehøyde).

Menn med midjemål over 94 cm, og kvinner med midjemål over 80 cm har økt risiko for en rekke sykdommer pga overvekt. Et livmål hos menn over 102 cm regnes som fedme. Det samme gjelder hos kvinner hvis midjemålet er over 88 cm.

Har du eple- eller pæreform?

Det er altså ikke likegyldig hvor på kroppen fett fester seg. Den såkalte "kvinnelige" overvekten over baken og lårene (pæreformen) regnes som mindre risikofyllt enn den rundt magen (epleformen), som er mer vanlig hos menn.

Hvis du er i tvil hvorvidt du bør gå ned noen kilo, eller om de ekstra kiloene sitter på midjen eller hoftene, kan du beregne ditt midje/hofte mål. Bruk et vanlig målebånd.

BABYLONKODEN

Av Reidun Norlemann Endresen

Stavanger menighet driver sammen med sin pastor, Reidar Kvinge og hustru Lynn en intensiv offentlig forkynnelse bl.a. gjennom filmproduksjon for å vinne nye medlemmer for adventsannheten. Det er oppmuntrende å registrere at våre yngre arbeidere søker nye veier for å få folks oppmerksomhet og utbre budskapet. Menigheten har gjennom en del måneder drevet på med TV-opptak av Babylonkoden. I den forbindelse ble Reidun Norleman Endresen bedt om å skrive og lese et dikt. Vi presenterer resultatet i Aktiv Pensjonstid.

HELSE FOR ELDRE

Fortsatt fra side 15

Midje/hofte mål = midjemål i cm
hoftemål i cm

Hos kvinner skal tallet helst være under 0,8, og ikke over 1,0 for menn. Ligger resultatet ditt over dette har du for mye fett rundt midjen!

Eksempel : Midjemålet til en kvinne er 75cm og hoftemålet 97cm. $75:97 = 0,77$
Konklusjon: Bra – kvinnen har en sunn fettfordeling.

BMI er nok den vanligste og viktigste metoden vi har for å måle om noen er overvektige, men fordi midjemål eller liv-hofte-ratio kan være et bra mål på helse-skadelig overvekt, bør disse målene brukes i tillegg til BMI.

For lenge, lenge siden
da verdensriker preget tiden,
kong Nebukadnesar har gode dager
i Babylons hengende hager.

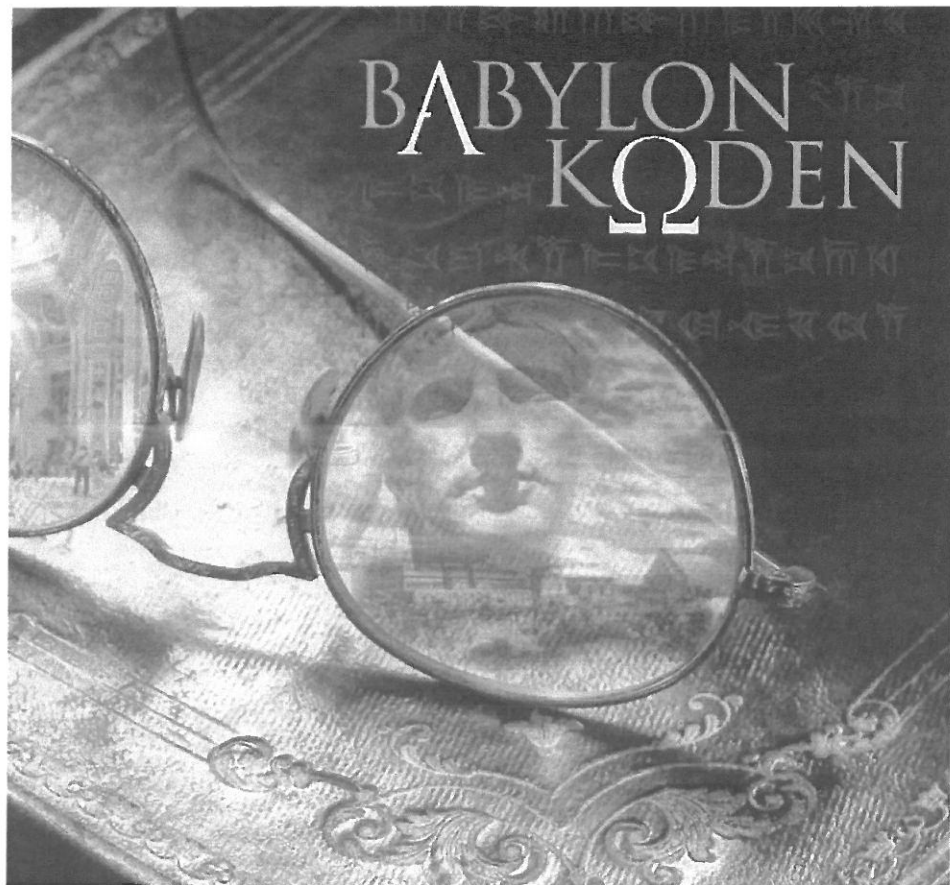
Han får den drøm en natt,
men husker den ikke
når dagen tar fatt.
Han søker og gransker
i minnenes bok, men uten svar
er han like klok.
Han ønsker å huske, vite, forstå,
men alle hans vismenn vet ikke råd.

Daniel, en jødisk fange,
ung og sterk, en blant mange,
men han viser mot og dåd
og ender til sist i kongens råd.

Han er en gudfryktig mann,
tror at Herren leder han.
Og han har sin egen måte
til å løse kongens gåte.

Bruker ikke trolldomskunst
for å vinne kongens gunst.
Han går til sin Gud i bønn.
Tror han får sin lønn.

Og Gud åpenbarer Daniel
hva hans konge hadde drømt.
Det er Herrens ord i bilder,
Ikke noe tøv og skrømt.
Og for kongens indre øye
stiger drømmen frem, så klar:
en fantastisk billedstøtte!
Nå vil han få svar.

BABYLON KODEN

Hodet skinnende av gull.
På toppen kneiser Babylons keiser.
Armer og bryst er pure sølv.
Den persiske tronen tar keiserkronen.
Århundrene går.
Aleksander den store
kommer på sporet.
Mage og hofter av kobber består.
Grekerne rår.

Men romerne ligger på lur.
Legger av jern knuser mur etter mur.
Alle må vike!
Ingen kan stå mot det romerske rike!
Men føttene er av et svakere slag,
en blanding av jern og leire i lag.

Grunnvollen svikter en dag.
En stein rives løs, styrt av Guds hand.
Kaos rammer land etter land.
Ragnarokk kom! Tid for Guds dom!

Den rettferdige Guds evighetsrike
av glede og fred
settes i verdensrikenes sted,
et rike for den som vil tilbe og tro
og vandre på kjærlighets regnbuebro.

I en fjern fremtid, ved tidenes ende,
sier Daniel at dette skal hende.
Kanskje kan vi se og forstå
at det nærmer seg nå?

Norden og Vest Afrika

Adventhistorien har mange spennende historier hvor skandinaviske misjonærer gjorde en formidabel innsats, særlig i Vest Afrika, men også i Etiopia og Eritrea. Bildet viser en gruppe nordiske misjonærer fra nyere tid.

Nederst til venstre finner vi dansken Niels Balle Nielsen, unionens daværende sekretær, også dansken Emmanuel Pedersen, daværende sekretær i Nord Europeisk divisjon. Aktiv fikk for noen måneder siden følgende hilsen fra ham:

"Kære Aktiv Pensjonstid - Edith Nordvåg and you all! God Bless you!

Love

Emmanuel P.

Thank you! Keep up the good work!"

Vår venn Emmanuel døde nylig, gammel og mett av dager, men våken til siste slutt, og hadde ved sin død mer enn rullet å bli 101 år gammel.

Bildet viser videre vår høyt respekterte danske misjonsformann Thorvald Kristensen med kona Irene, Jan Paulsen, GC formann, dansken John Muderspach, daværende unionskasserer og dernest islandingen Johann Thorvaldsen. I andre rekke ser vi Øivind Gjertsen, dansken Louis Nielsen, Børge Shantz. Børge var i de dager formann for misjonen i Sierra Leone og Nord Nigeria. Senere kom han til å bekle en lang rekke lederstillinger forskjellige steder i verden. Til slutt kommer nordmannen Alfred Berger som den gang var forlagssjef for Advent Press. Han fikk stor betydning for utviklingen av vårt forlagsarbeid i Vest Afrika. Senere fikk Norge glede av hans mange talenter.

Københavns syndrom

Af Børge Schantz, professor, ph.d.

Bliver udtrykket Københavns syndrom et nyt opslagsord i fremtidens ordbøger? Ordene var brugt i forbindelse med en homoseksuel, som forsvarede islamismen med mærkværdige argumenter. Som bekendt fordømmer - om ikke dødsdømmer - islam de homoseksuelle.

En artikel i New York Post (11/3) fremhævede, at den galskab, JP's tegninger har forårsaget, også har røbet, at enkelte af de folk i USA, som ville lide mest under islamismen, nemlig de homoseksuelle og kvindesagsforkæmperne, mærkeligt nok er blevet dens forsvarere. Den amerikanske avis hævder, at fænomenet i Europa nu betegnes som Copenhagen Syndrome (måske ville det have været bedre valgt at betegne det som Jyllands-Post Syndrome).

Mange kronikker, artikler, kolumner og læserbreve i danske aviser udtrykker frygt for de resultater, mulige begrænsninger af ytringsfriheden og kravet om korrekthed vil medføre. Men der synes også at være nogle, som sikkert af angst for den politiske, fanatiske og voldelige islamisme, finder på forbløffende argumenter som forsvar for at give efter for urimelige muslimske krav.

Udtrykket Stockholm syndrom opstod efter et gidseldrama i Stockholm i 1973. Det dækker over en psykologisk reaktion, hvor et gidsel på trods af den fare eller

risiko, han/hun er i, udviser en vis loyalitet over for gidseltageren, fordi denne samtidig med dødstrusler også viser venlighed og omsorg for gidslet..

Tøver af frygt

Københavns syndrom kan fortolkes som forfatteres, politikeres, kunstneres, foredragsholderes, ja, alles tilbageholdenhed og tøven med på den ene eller anden måde at udtrykke sig åbent og ærligt om, hvad de har i sinde, af frygt for resultaterne af deres udtalelser.

Trods alt har vi inden for Danmarks grænser haft en minister udsat for brandstiftelse, en politiker med permanente sikkerhedsvagter, tegnere, der må leve inkognito, email- og sms-meddelelser med trusler mod personer og familiemedlemmer. Endog er der trusler fra islamister, imamer og muslimske jurister i andre verdensdele med løfter om pengesummer og biler til folk, som vil dræbe overtrædere af, hvad islamismen opfatter som værende tabuer selv uden for muslimske områder.

Frie folks tilbageholdenhed, tøven og påtvungne selvcensur, når det kommer til at udtrykke sig uafhængigt, vil blive et tab for alle i det danske samfund.

Vil et såkaldt Københavns syndrom blive kilden til et nyt kapitel i moderne psykologi?

Emanuel Wartou Pedersen er ikke mere

Af Børge Schanz

Efter 101 år, 10 måneder og to dage forlod Emanuel Wartou Pedersen scenen på en stille og værdig måde. Torsdag den 30. marts begyndte som andre dage for den aktive og friske pensionist. Om morgenen gjorde han sig i stand, spiste morgenmad og drøftede dagens program med datteren Kirsten og Lona Rasmusen, medmissionær fra Ugandatiden i 1950'erne, som var besøg hos familien. Kirsten og Lona havde planer om at se på de smukke blomstrende japanske kirsebærtræer i Washington, medens EWP ville ordne et par ærinder i et nærliggende forretningskvarter og ellers tage den med ro.

Planerne blev fulgt. EWP kørte i sin bil og besørgede sine forretninger, kom hjem, havde en samtale med naboen og gik ind for at hvile sig. Kirsten og Lona kom senere hjem og fandt da der var stille i soveværelse at Emanuel fik en god søvn. Imidlertid trak tiden for hans hvile længe ud, og tilsidst følte Lona at hun ville se hvorledes EWP havde det. Da fandt man Emanuel i sin seng med et roligt smilende udtryk på ansigtet og sin afdøde hustru Esther's bibel ved siden af sig. Stille, fredfyldt og ubemærket havde han passeret fra den jordiske søvn til den hvorfra man kun kan blive vækket ved Kristi Andet Komme.

Dette var så den smukke afslutning på et meget langt, fyldestgørende og begivenhedsrigt liv.

Født i Odense i 1904 havde EWP en

international karriere indenfor Syvende Dags Adventisternes verdensbevægelse. Esther og Emanuel har haft bopæl i seks forskellige lande i Europa, Afrika, Amerika og Asien. Hans opgaver har været varierende som præst, lærer, missionær og administrativ leder på alle trin i kirkens organisationer lige fra menighed til generalkonferens.

I sine studier på missionsskolen i Nærum i 1920'erne var EWP på skolebænken med mange nordmænd, senere ledere i den norsk/danske union. Her var Erik Arnesen forstander, og ham omtalte EWP ofte som en klog og hengiven mand, der havde haft en positiv indflydelse på hans liv. Hans senere ansvar i den Trans Europæiske Union medførte at EWP ofte besøgte Norge fra Nordkap til Kristianssand, samtidig med at han kaldte nordmænd ud til missionsmarken i Vest Afrika og Etiopien. Han havde mange venner blandt senior medlemmer af menigheden somvil blive huske ham. I sine sidste pensionistår i USA havde EWP konstant kontakt med Jan Paulsen, formand for Generalkonferensen. Jan's kald til West Afrika var EWP også ansvarlig for.

EWP's indsats har været enestående. I mere end 50 års aktive tjeneste har han betydet meget for tusinder af mennesker. Det ville fylde bøger at skulle optegne de mange opgaver han fik og løste. Dog er de to specielle hverv som

Emanuel gerne vil huskes for. I Uganda i 1940'erne forhandlede han om og købte et 2.5 kvadrat-kilometer område som fik navnet Bugema. Her har man idag nok adventistmissionens største koncentration af kirker og uddannelsessteder lige fra grundsskole til universitet med mere end 6000 lærere, elever og arbejdere.

Tredive år senere forhandlede han med Fidel Castro's regering og fik tilladelsen til at starte Kuba Adventist Seminarium. Emanuel W. Pedersen boede af sine 101 år, 67 år uden for Danmarks grænser. Men han bevarede sit danske statsborgerskab og elskede sit fædreland, som han ofte besøgte og hvor han trods sit fravær i udlandet opbyggede en betydelig og meningsfuld omgangskreds.

I sit omfangsrige virke med mange mennesker i forskellige kulturer med varierende opgaver røbede Emanuel en uortodoks og utraditionel lederstil.

I mit samarbejde med ham på fire Kontinenter fandt jeg hurtigt ud af, at de ensomme og glemte havde i ham en forkæmper for deres sag. Han besøgte aldrig en missionsstation uden, at han insisterede på at alle skulle besøges personligt. Til det sidste skrev han breve og postkort til venner over hele verden. Mit sidste brev fra ham var dateret to dage før han gik bort, og her udtrykte han en bekymring for udviklingen med immigranter i fædrelandet.

Han havde en enestående evne til at folk han mødte følte at de betød noget. EWP kan beskrives som en person med en udviklet karismatisk retskaffenhed. Ærlighed betød mere for ham en politisk korrekthed. Retfærdighed mere end diplomati. Som leder var han ikke til salg, han havde sine meningers mod. Hans indsigt i den menneskelig natur sammen med

Emanuel W. Pedersen, januar 2006, ved sit skrivebord i sit hjem i Washington.

(Foto: Hans Stahl)

hans udprægede humoristiske sans var gode våben i dialoger og debatter.

Esther, som trofast stod ved hans side i over 70 år døde for tre år siden. Hun var en enestående støtte for ham. Esther havde klasse og en stille positiv indflydelse. Esther var en god moder for Kirsten og Glenn.

Efter Emanuel's ønske skulle bisættelsen være meget beskeden. Den fandt sted den 4. april fra begravelseshjemmet i Bethesda, Maryland. Tilstede var kun familie og nære venner. Bevægede familiemedlemmer tog del det højtidelige og gribende afskedsprogram støttet af danske og amerikanske venner. Familien planer på en mindesammenkomst på dagen, 28. maj 2006, hvor Emanuel Pedersens ville have haft sin 102 års fødselsdag.

Datteren Kirsten med svigersønnen Robert Hills, sønnen Glenn med svigerdatteren Wanda og deres søn Kristian gift med Kiran og oldebarnet Lukas, samt yngste sønnesøn Andrew deler nu sammen med mange andre, spredt i hele i verden både sorg og gode minder.

Herrens bøn (6)

”Vor Fader,
du, som er i himlene!
Helliget blive dit navn,
komme dit rige,
ske din vilje,
som i himlen således også på jorden;
giv os i dag vort daglige brød...

Af Hans Jørgen Schantz

Dette afsnit om det daglige brød er indledningen til bønnens anden del. Den har tidligere i åndelig henseende bedt om, at Guds navn må blive æret, hans rige komme og hans vilje blive gennemført. Nu kommer bønnen ned på jorden og berører menneskers daglige behov.

Det er forunderligt, at vi udover de åndelige elementer som omvendelse, karakterforbedring og herliggørelse til sidst i Guds rige, har lov til at bede om jordnære, daglige fornødenheder som mad, tøj, hjem, familie og helbred. Gud er meget interesseret i menneskers fysiske velbefindende.

Der er mange i denne af synd hjem-søgte verden, der hører ind under denne bøn. En fjerdedel af verdens befolkning går i aften sultne i seng. Derfor siges der: ”giv os”. Det er en bøn for os selv og alle

de andre. Vi skal ikke alene bede for dem men også gøre noget for at hjælpe dem og stille deres trang.

Men der er ikke i denne bøn kun tale om fysisk brød. Jesus siger: ”Mennesket skal ikke leve af brød alene, men af hvert ord, der udgår af Guds mund...” 1) Han siger om sig selv: ”Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra himlen; den, der spiser af dette brød, skal leve til evig tid.” 2)

Han siger: ”i dag”. Det må altså ske hver dag. Det er ved dagligt at se op til ham, søge ham i bøn, tænke på ham, tjene ham, at den enkelte får del i brødet fra himlen.

Den daglige styrke kommer af den daglige føde.

Det er en påmindelse om, at vi også skal lære at tage en dag ad gangen. En frisk forsyning af dette livgivende brød må indtages hver dag med henblik på at opnå et godt resultat.

Gud er generøs. Han har brød nok. Salmisten siger så smukt om alle troende: ”Alle har det håb til dig, at du giver dem føde i rette tid; du åbner din hånd, og de mættes med gode gaver.”3)

Lad os bede:

”Kære Herre, giv mig i dag af dette brød. Måtte dit rige findes i mit hjerte og måtte det snart få lov til fylde vor jord. – Mæt alle, som fysisk og åndeligt hungrer. Amen!”

Henvisninger

- 1) Matthæusevangeliet 4,4.
- 2) Johannesevangeliet 6,51.
- 3) Salmernes Bog 104, 27.28.

RASMUS OLSEN 100 ÅR

Fortsatt fra side 13

langs med gjerdet sånn 50-60 ganger frem og tilbake. Så jeg er mye ute på gangen, når jeg ikke kan gå utenfor. På den måten får jeg mosjon for kroppen. Jeg sitter ikke inne på rommet. Jeg får den mosjon jeg trenger.

- Hvordan følger du med tiden, når du ikke kan se på uret?

- Jeg har nu denne her. Rasmus Olsen drar fram en liten rød og sort boks, som han løfter opp til øret. Han trykker på en knapp og en stemme forteller hvilket tidspunkt på dagen det er.

- Mener du det åndelige har noen virkning på helsen?

- Det må man ta vare på. Man må stå i et bønneforhold til vår Far i himmelen og få de velsignelser han vil gi oss óg. Så skal vi ikke klage.

- Det var koselig å få snakke med deg, bror Rasmus Olsen. Hjertelig tillykke med de 105 år! Og Gud velsigne deg!

- Ja, takk for det! Og likeså!

Aktiv Pensjonstid

Organ for SDA-arbeideres Pensjonistforening

Redaktør: Øivind Gjertsen
Erling Skjalgsøns gt. 20B. 0267 Oslo
Telefon 22 44 13 80
E-post: oivind@gjertsen.com

Gaver sendes til kassererens adresse.

Korrespondent i Danmark:
Birthe Bayer
Tranevej 11, Daugård
Telefon 75 89 61 95

Ekspedition og kasserer i Danmark:
Gerda Møller, Hvidovrevej 329B, 3.mf.,
2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 06 80

SDA-arbeideres pensjonistforening i Norge
Akersgata 74, 0180 Oslo

Formann: Rolf H. Kvinge
Saltnes haveby 8, 1642 Saltnes. Telefon: 69 28 02 22
E-post: rokvinge@online.no

Sekretær: Jakob Rask Arnesen
Larsbråtn. 139, 0674 Oslo. Tlf.: 22 32 44 09
E-post: ra-arnes@online.no

Kasserer: Knut Heiberg
Fagerliveien 3, 1820 Spydeberg. Telefon: 69 83 77 36

Postgirokonto: 1135 11 20438

Alderdommens "gleder"

Bjørn Keyn fylte nylig 80 år. Han sier at han ikke kunne dy seg, men "heklet" sammen dette diktet. Samtidig legger han til: "Jeg gir ikke ved dette uttrykk for hvordan jeg selv har det, for jeg har så mange jern i ilden at tiden ikke på langt nær strekker til." Vi gratulerer denne sangens- og musikkens nestor som har gledet så mange av oss. Hans virke har satt spor etter seg på flere kontinenter.

Så sitter vi her, da, en gjeng veteraner
og mimrer om mangt som i fortid fant sted.
de vakre visjoner og praktfulle planer
som nå kun i fortidens dengang er med.

Vi fjetres vel neppe av fremtidens vyer
og trøstes vel helst over det som var da.
Det demper jo frykten for fremtidens
skyer,
det kjentes så godt dengang allting var bra!

Å du, som vi svevde på velværets vinger,
da satsingen lyktes og æren var vår!
Dog dypt der i tanken en vekkerlyd ringer
og minner oss varlig: Husk, det var i går!

Det verker i nakken å se seg tilbake,
men bilen sitt bakspeil, det hjelper jo litt.
Dog bakspeilets bilde har også en hake,
for speilvendt er bildet vi minnes så titt.

Så sitter vi her, da, en gjeng veteraner
og mimrer om tiden som da var vår venn.
I aftenens tankeflukt bittert vi aner,
at dengang og da kommer aldri igjen!

